Bezpečné Švýcarsko

Češi mají v bankách pod Alpami přes 26 miliard korun

Petra Jaroměřská iaromerska@mf.cz

Bohatí uklízejí své peníze před koronavirem do švýcarských bank. A Češi nejsou výjimkou. Přitom ještě začátkem roku se zámožní vkladatelé rozčilovali nad zápornými sazbami, kterými tamní banky penalizovaly jejich úložky. Nyní to vypadá, že pandemie jejich nelibost zmírnila.

"Můžeme potvrdit, že v současné době roste mezi klienty zájem o vklady ve švýcarských bankách," tvrdí Štěpán Lacina ze společnosti Accredio, která spravuje majetek bohatých klientů. "Důvod je geopolitický, lidé hledají klid pro svůj majetek, ale jde i o úroveň služeb. Některé služby nejsou české banky, a to ani jejich privátní bankovnictví, schopné vůbec zprostředkovat, naproti tomu u těch švýcarských to máte do hodiny vyřešené," popisuje situaci Lacina.

Koronavirová pandemie navíc vyvolala v některých lidech strach, že přijdou o možnost svobodně nakládat se svými penězi. Kvůli tomu, jak rychle se zavřely hranice států, se někteří lidé začali

obávat, zda by se nemohly stejně rychle zavřít i banky. Nebo třeba jen omezit výběry v bankách. "Je to velmi čerstvé, někteří klienti skutečně takto uvažují. Myslím, že to je zcela legitimní úvaha, viděli jsme, jakou rychlostí se zavřely hranice, nemohli jste pomalu ani vyjít z domu, natož si jít pro peníze do banky," poznamenal Lacina.

Podobně to vidí i Jan Sušánka, majitel poradenské společnosti Sušánka & partneři, která se zaměřuje na klienty s majetkem nad deset milionů korun. "Pokud by hypoteticky nastalo přerušení obchodních vztahů s danými zeměmi i celkově eurozóny, v takovém případě by peníze ve Švýcarsku byly lépe uloženy než v Česku, a to z důvody špičkových služeb privátních bank ve Švýcarsku a jejich globalizace a propojení do celého světa," říká Sušánka.

Vklady s postihem

Začátkem roku několik privátních bank jako například Rahn+Bodmer nebo Union Bancaire Privée potvrdilo, že někteří jejich klienti stahují své peníze z bank kvůli záporným úrokovým sazbám, ty zavedly třeba Credit Suisse nebo UBS. Nyní se to zřejmě díky pandemii koronaviru otáčí. Z údaje o celkové výši vkladů ve švýcarských bankách, které posbírala globální

analytická společnost CEIC, totiž vyplývá, že od začátku roku celkové vklady v tamních bankách zase začaly růst. Od začátku roku do konce května jde o nárůst o necelých deset procent. Červnovou statistiku CEIC zatím nezveřejnila.

Záporné úrokové sazby jsou přitom stále v platnosti. U eurových vkladů jde o půl desetiny procenta a na úložky ve švýcarské měně dokonce 0,75 procenta. Tento druh penalizace zavedla Švýcarská centrální banka po vzoru té evropské, a to už v roce 2015 s cílem rozhýbat půjčování peněz, původně však negativní úroky platily jen na mezibankovním trhu, později je některé bankovní přenesly na velké korporace a loni pak i na fyzické osoby. To však vyústilo v přelévání depozit k těm, kteří ještě záporné úroky nespustily. Následně se zavedením negativních sazeb inspirovaly další domy.

Češi drželi na konci roku 2019 ve švýcarských bankách 1,082 miliardy švýcarských franků, jak ukazují data tamní centrální banky Banque Nationale Suisse (SNB). To je v přepočtu 26,2 miliardy korun. Jde ale o údaj zahrnující kromě bankovních vkladů na švýcarském území také vklady v pobočkách švýcarských bank v zahraničí. "Vklady klientů vedené u švýcarských bank nemusejí být nutně umístěny ve Švýcarsku," upřesňuje pro týdeník Euro data švýcarské centrální banky Alain Kouo z oddělení komunikace SNB.

Například sousední slovenští střadatelé mají dle SNB ve švýcarských bankách čtvrt miliardy franků a Maďaři 441 milionů. Švýcarská centrální banka zveřejňuje data za celý trh pouze jednou ročně, údaje za rok 2020 tak budou zveřejněny až příští rok.

Jak (ne)funguje CRS

Výši bankovních depozit českých občanů v zahraničí se už několik let snaží zjistit v rámci boje proti praní špinavých peněz a daňovým únikům i tuzemská finanční správa, které v tom pomáhá nový systém common reporting standard (CRS), tedy povinnost banky oznamovat příjmy a stavy na zahraničních účtech do zemí, kde má klient trvalé bydliště. Ten platí už od roku 2017. Do té doby směly země hlásit

namísto konkrétních údajů jen agregované číslo vviadřující objem celkových vkladů, které u ní rezidenti z dané země mají. A z toho se odváděla do země rezidentů srážková daň.

Přestože už finanční správa dostává údaje o zahraničních bankovních depozitech Čechů přes dva roky, ještě letos v květnu ministerstvo financí tvrdilo, že kvůli velkému množství dat a s ohledem na jejich chybovost zatím není možné informace publikovat.

Švýcarsko přitom v tomto směru začalo reportovat jako jedna z prvních zemí, které v minulosti s ohledem na bankovní tajemství raději odváděly srážkovou daň. Místní privátní banky už několik let odmítají otevřít účet, pokud majitel nepodepíše souhlas s poskytováním osobních údajů příslušným úřadům. A odmítnou otevřít účet i americkým občanům, což je ovšem výsledek dlouholeté bitvy s USA, kdy Washington obvinil konfederaci, že pomáhá bohatým Američanům s daňovými úniky. Pověst bezpečného přístavu pro švýcarské bankovnictví to ale nenarušilo a nyní se ukazuje, že reputace švýcarských bank naopak znovu výrazně roste.

Bankovní vklady ve Švýcarsku

v bilionech amerických dolarů)

